

Οικουμενικός Πατριάρχης: Σφάλουν όσοι απορρίπτουν την επιστήμη εν ονόματι της πίστης, γιατί απορρίπτουν μία θεία ευεργεσία

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Στη “μεγάλη δύναμη” της εποχής μας, την επιστήμη και την τεχνολογία, τα επιτεύγματα της οποίας έχουν αλλάξει ριζικά τον κόσμο, αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, ο [Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος](#) κατά την πρόσφατη επίσκεψη ομάδας Ιατρών Παθολόγων στο Φανάρι.

Αναφερόμενος στην ιδιαίτερη μέριμνα της Μητρός Εκκλησίας προς την ανεκτίμητη προσφορά της ιατρικής επιστήμης σημείωσε ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο τιμώντας το λειτούργημα του ιατρού, έχει καθιερωσει με απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου μία Κυριακή του Οκτωβρίου, ως ημέρα Συνάξεως πάντων των Αγίων Ιατρών.

Ο Παναγιώτατος ξεκαθάρισε ότι η απόρριψη της επιστήμης εν ονόματι της πίστης δεν αποτελεί συνέπεια του Ευαγγελίου, ενώ επεσήμανε ότι αποτελεί βασική χριστιανική αρχή και διδασκαλία, ότι η επιστημονική γνώση είναι πολύτιμη δωρεά του Θεού προς το ανθρώπινο γένος, όπως υπεγράμμισε και η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας (Κρήτη, 2016): «Διά την Ορθόδοξον Εκκλησίαν, η ικανότης προς επιστημονικήν έρευναν του κόσμου αποτελεί θεόσδοτον δώρον εις τον άνθρωπον». **(Η αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εις τον σύγχρονον κόσμον ΣΤ΄, § 11).**

Ιερή η αποστολή των ιατρών

“Μέ πολλή χαρά σας υποδεχόμαστε στό Φανάρι, στό ιστορικό Κέντρο τής Όρθοδοξίας. Τιμούμε τήν προσφορά σας στόν άνθρωπο, τή ύψηλή καί εΐαίσθητη διακονία σας, τήν ιερή αποστολή σας. Δέν είναι διόλου τυχαίο ότι τό Οΐκουμενικό Πατριαρχείο, εκφράζοντας τήν ιδιαίτερη εκτίμησή του πρός τό λειτούργημα τών ιατρών, καθιέρωσε μέ απόφαση τής περί ήμᾶς Αγίας καί Ιεράς Συνόδου, μία Κυριακή του Οκτωβρίου, ως ημέρα Συνάξεως πάντων τών Αγίων Ιατρών, μέ στόχο νά συμβάλει στήν ανάδειξη, καί μέ τόν τρόπο αυτό, τής ανεκτίμητης προσφοράς τής ιατρικής επιστήμης καί τών θεραπόντων της πρός τόν άνθρωπο, τό ιερώτερο δημιουργημα τοῦ Θεοῦ, τοῦ οποίου τή φύση προσέλαβε ό σαρκωθείς Λόγος τοῦ Θεοῦ. Στήν Πατριαρχική Έγκύκλιο γιά τήν έορτή τών Αγίων Ιατρών (28 Σεπτεμβρίου 2021) γράφονται καί τά εξής: «Συγχαίροντες υμῖν διά τήν πολύτιμον συμβολήν σας, αγαπητοί ιατροί καί θεραπευταί, πατρικῶς σας εὐχαριστοῦμεν καί δεόμεθα, ὥπως Κύριος ό Θεός στηρίξη καί ένδυναμώνη υμᾶς εἰς τό ευλογημένον ἔργον σας. Σᾶς ένθαρρύνομεν νά ἔχετε αγάπην ανυπόκριτον, νά εἴσθε φιλόστοργοι, νά τιμᾷ ό εἷς τόν ἄλλον, νά καλλιεργήτε φλογεράν πίστιν, ... ὥστε νά δοξάζεται δι’ υμῶν ό έν Τριάδι Θεός, ό Δοτήρ παντός αγαθοῦ».

Έχει προσφυῶς λεχθή, ότι σήμερα τό ζητούμενον στόν χῶρο τής υγείας εἶναι «ό ιατρός», ή ανθρώπινη παρουσία του καί τό φιάνθρωπο ήθος του, ό ιατρός πού ἔχει συναίσθηση τοῦ λειτουργηματικού χαρακτήρα τοῦ ἔργου του καί τής ιερότητος τοῦ προσώπου τοῦ ασθενοῦς. Ίσχύουν καί γιά ἐσᾶς, αγαπητοί ιατροί, ὅσα θά ἀκούσουμε τήν ἐπόμενη Κυριακή (σ.σ. χθες, Κυριακή 10 Μαρτίου), τήν Κυριακή τής Απόκρεω, στήν διήγηση περί τής τελικῆς κρίσεως (Ματθ. κε΄, 31-46), ἀπό τόν Κύριον τής δόξης, ότι δηλαδή σώζεται ἐκεῖνος, ό ὁποῖος ἐπέδειξε αγάπη καί συμπαράσταση πρός τούς «ἀδελφούς Του τούς ἐλαχίστους», στούς ὁποίους

ἀνήκουν καί οἱ «ἀσθενεῖς». Χαρακτηριστικό εἶναι τό ἔξοχο σχόλιο τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ Ἁγίου Προκατόχου μας: Ἄν καί ὁ Κριτής ἠδύνατο νά πεῖ: Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, ἐπειδὴ ἐσωφρονήσατε, ἐπειδὴ ἐπελέξατε τήν ἀγγελικὴ πολιτεία, ὅμως τα ἀποσιωπᾶ, ὅχι διότι δέν εἶναι σημαντικά, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι κατώτερα ἀπὸ τὴ φιλανθρωπία, «δεύτερα φιλανθρωπίας» (PG 49, 334-335)", ἀνέφερε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἡ “μεγάλη δύναμη” τῆς εποχῆς μας

Στὴ συνέχεια τῆς προσφώνησής του ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀναφέρθηκε στὴ “μεγάλη δύναμη” τῆς εποχῆς μας, τὴν ἐπιστῆμὴ καὶ τὴν τεχνολογία", καὶ στο πῶς αὐτές ἐκλαμβάνονται ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξὴ Ἐκκλησία.

“Ἀναμφισβήτητα, ἡ ἐπιστῆμὴ καὶ ἡ τεχνολογία εἶναι ἡ «μεγάλη δύναμη» τῆς ἐποχῆς μας, τὰ ἐκπληκτικὰ ἐπιτεύγματα τῆς ὁποίας ἔχουν ἀλλάξει ριζικὰ τὸν κόσμον καὶ τὴ ζωὴ μας. Ἀποτελεῖ δέ βασικὴ χριστιανικὴ ἀρχὴ καὶ διδασκαλία, ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ γνώση εἶναι πολὺτιμὴ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ ἀνθρώπινο γένος, ὅπως ὑπεγράμμισε καὶ ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλὴ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη, 2016): «Διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἡ ἱκανότης πρὸς ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τοῦ κόσμου ἀποτελεῖ θεόσδοτον δῶρον εἰς τὸν ἄνθρωπον». (Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον ΣΤ', § 11).

Κατὰ ταῦτα, ἡ ἀπόρριψη τῆς ἐπιστῆμης ἐν ὀνόματι τῆς πίστεως δέν ἀποτελεῖ συνέπεια τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅσοι τό πράττουν αὐτό σφάλλουν, γιὰτὶ ἀπορρίπτουν μία θεία εὐεργεσία. Ἡ ἀπόρριψη τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσης δέν εἶναι ἔνδειξη ζωῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστόν, ἀλλὰ μᾶλλον ἄγνοια καὶ ἀγνωμοσύνη πρὸς τὸν πάνδωρο Κύριο, διὰ τὸ ἀγαθὸ τῆς υἱείας, τὸ ὁποῖον ὀφείλουμε νὰ προστατεύουμε καὶ νὰ σεβόμαστε.

Ὑπάρχουν βέβαια καὶ ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι ὑποτιμοῦν τὴν πίστη στό ὄνομα τῆς γνώσης. Καί αὐτοὶ πλανῶνται, διότι καὶ ἡ πίστη εἶναι «μεγάλη δύναμη», μεγάλη δωρεὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ ἱατρικὴ ἐπιστῆμὴ σώζει ζωές, παρατείνει τὸν βίον μας καὶ ἐξασφαλίζει ποιότητα ζωῆς. Ἡ πίστη δίνει νόημα στὴ ζωὴ καὶ μάλιστα ἀποκαλύπτει τὴ διάστασιν τῆς αἰωνιότητος, προσφέρει μιὰ ζωὴ πού δέν κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ θανάτου.

Εἶναι βέβαιο, ὅτι χριστιανικὴ πίστη καὶ ἐπιστημονικὴ γνώση εἶναι δύο κεντρικὲς διαστάσεις τοῦ πνεύματος, συνεργοὶ στὴ διακονία τοῦ ἀνθρώπου. Σήμερα μάλιστα ἀποκαλύπτονται πολλὰ κοινὰ σημεῖα τους. Ἡ θεώρηση τῆς υἱείας καὶ τῆς νόσου στὴ χριστιανικὴ παράδοση, ἡ ὁποία δέν εἶναι παρελθόν ἀλλὰ ζῶσα πραγματικότης στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὁμοιάζει μέ σύγχρονες ὀλιστικὲς προσεγγίσεις καὶ στό πλαίσιο τῆς ἱατρικῆς, ὅπου υἱεὶα καὶ νόσος δέν εἶναι ἀπλῶς ἡ καλὴ ἢ ἡ κακὴ λειτουργία τῆς «ψυχοσωματικῆς μηχανῆς ἄνθρωπος», καὶ ἀπορρίπτεται ἡ

θεώρηση τοῦ ἀσθενοῦς ὡς ἀπρόσωπης μονάδας ἢ ὡς «περίπτωσης» (case). Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ ὀλιστικές προσεγγίσεις ἀποτελοῦν πρόοδο καί ἀνοίγουν εὐδαίμονο μέλλον στόν χῶρο τῆς υἱείας”.

Ἡ θεραπεία, πρόγευση τῆς οριστικῆς νίκης τῆς ζωῆς

Ακολούθως, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης μίλησε γιὰ τὴν υἱεία καὶ τὴ νόσο κατὰ τὴν χριστιανική παράδοση υπογραμμίζοντας ὅτι ἀποτελεῖ βασική πεποίθησή μας ὅτι χωρὶς πνευματικό προσανατολισμό, ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νὰ ἀντιμετώπισῃ τὶς ὀριακές καταστάσεις τῆς ζωῆς.

“Στὴ χριστιανική παράδοση υἱεία καὶ νόσος προσεγγίζονται ὡς διάστασις ἑνός πλέγματος σωστικῶν ἢ ἀντίστοιχα ἀλλοτριωτικῶν σχέσεων, ἀφοροῦν δέ στὴν ὑπαρξιακή πληρότητα ἢ στὴν «κακή ἀλλοτρίωση» τῆς ζωῆς μας. Ὁ Χριστός, ὁ «ἰατρός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων», θεραπεύει καὶ καλεῖ τὸν ἰαθέντα σέ ἕνα νέο τρόπο ζωῆς. Ὑγεία σημαίνει ἐδῶ ὑπέρβαση τοῦ κατακερματισμοῦ τοῦ ἀνθρώπινου εἶναι, ἀποκατάσταση τῆς κοινωνίας μέ τὸν Θεό, μέ τὸν συνάνθρωπο καὶ τὴν κτίση. Σημειώνουμε ὅτι στὴ Βίβλο χρησιμοποιεῖται ἱατρική ὀρολογία γιὰ τὴν περιγραφή τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀνακαίνισης τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ παράδοση τῆς πίστεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ μας εἶναι μία ἀνεξάντλητη πηγή ἀνθρωπογνωσίας, ζωτικῶν ἀληθειῶν γιὰ τὴν ἐλευθερία μας. Αποτελεῖ βασική πεποίθησή μας ὅτι χωρὶς πνευματικό προσανατολισμό, ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νὰ ἀντιμετώπισῃ τὶς ὀριακές καταστάσεις τῆς ζωῆς. Μέ αὐτὴ τὴν ἔννοια, γιὰ ἐμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς ἡ θεραπεία δέν εἶναι ἀπλῶς μιὰ προσωρινή ἐπικράτηση ἐπὶ τῆς ἀσθενείας, ἀλλὰ πρόγευση τῆς ὀριστικῆς νίκης τῆς ζωῆς πάνω στὴ φθορά καὶ τῆς τελικῆς κατάρρευσης τοῦ θανάτου, τοῦ «ἐσχάτου ἐχθροῦ». Ἡ πείρα τῶν αἰῶνων ἀποδεικνύει ὅτι τὰ ἀνθρώπινα πράγματα ἔχουν ἀνάγκη ὑπερβατικῆς θεμελίωσης καὶ στήριξης, πέρα ἀπὸ τό ἀπλῶς «ἀνθρώπινο». Στό χριστιανικό πλαίσιο, αὐτὴ ἡ ἀρχὴ ἐκφράζεται μέ τὴν πίστη στὴ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου κατ’ εἰκόνα Θεοῦ καὶ καθ’ ὁμοίωσιν Του, καθὼς καὶ μέ τὴν Ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ τῆ διάνοιξη στόν ἄνθρωπο τῆς ὁδοῦ τῆς κατὰ χάριν θεώσεως.

Μέ τις σκέψεις αυτές και μέ την βεβαιότητα ότι οι πνευματικές και ήθικες αξίες, μαζί μέ την έπιστημονική γνώση και τις τεχνολογικές έφαρμογές της, είναι τό κλειδί για τό μέλλον της ανθρωπότητος, άφοϋ έχει άποδειχθεί ότι ή πρόοδος της έπιστήμης δέν έλυσε τά βαθειά ύπαρξιακά προβλήματα τοϋ ανθρώπου, ούτε όμως τά εξαφάνισε, σάς καλωσορίζουμε στην Πόλη και στό Πατριαρχείο μας, σάς άπονέμουμε την εύλογία της Μητρος Έκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως και επικαλούμαστε για έσάς και τούς άγαπημένους σας την ζείδωρο χάρη και τό άμέτρητο έλεος τοϋ παντελεήμονος Θεοϋ της άγάπης”.

(Φωτογραφία αρχείου: Ραφαήλ Γεωργιάδης / ore.gr)

[Δείτε επίσης: Επίσκεψη Μητροπολίτη Ναυπάκτου Ιεροθέου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)